

33/1997. (II. 20.) Korm. rendelet
a természetvédelmi bírság kiszabásával kapcsolatos szabályokról

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 80. §-ának (6) bekezdésében, valamint a 85. §-ának *a*) pontjában kapott felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

A természetvédelmi bírság mértéke

1. § (1) A természetvédelmi bírság alpbírságból vagy – az e rendeletben meghatározott esetekben – az alpbírság és az azt módosító tényezőkhöz hozzárendelt szorzószám szorzatával kiszámított bírságösszegeből áll.

(2)¹ Az alpbírság legkisebb összege a 2. §-ban meghatározott legnagyobb alpbírság összegének negyede, illetve védett természeti érték veszélyeztetése, károsítása esetében a pénzben kifejezett érték vagy értékek összegének a negyede.

2. § (1) A természetvédelmi alpbírságok legmagasabb mértéke:

a)² a természet védelmét szolgáló jogszabály, illetve egyedi határozat előírásainak megsértése esetén:

aa) természeti értékre vonatkozó előírás megsértésével okozott veszélyeztetés vagy károsítás esetében a természeti érték pénzben kifejezett értéke, de veszélyeztetés esetén legfeljebb százezer, károsítás esetén legfeljebb kettőszázezer forint,

ab)³ természeti területre, Natura 2000 területre vonatkozó előírás megsértésével okozott veszélyeztetés vagy károsítás esetében a veszélyeztetett vagy károsított területnagyság alapján, megkezdett hektáronként veszélyeztetés esetén legfeljebb százezer, károsítás esetén legfeljebb kettőszázezer forint,

ac) tájvédelmi előírások megsértésével okozott veszélyeztetés esetén a területnagyság alapján, megkezdett hektáronként legfeljebb százezer, károsítás esetében megkezdett hektáronként legfeljebb kettőszázezer forint;

b)⁴ védett természeti érték jogellenes veszélyeztetése esetében legfeljebb a veszélyeztetett védett természeti értékek pénzben kifejezett értékének összege, károsítása, elpusztítása esetében a károsított, elpusztított védett természeti értékek pénzben kifejezett értéke összegének legfeljebb háromszorosa;

c)⁵ védett természeti terület állapotának, minőségének jogellenes veszélyeztetése esetében a veszélyeztetett területnagyság alapján megkezdett hektáronként legfeljebb kettőszázötvenezer forint, rongálása, károsítása esetében megkezdett hektáronként legfeljebb ötszázezer forint;

d)⁶ barlang jogellenes veszélyeztetése, károsítása esetében legfeljebb ötszázezer forint, elpusztítása esetében a barlang felületének minden megkezdett száz négyzetmétere után legfeljebb hétszázötvenezer forint;

e)⁷ a védett természeti terület, Natura 2000 terület, továbbá barlang jogellenes megváltoztatása, átalakítása esetében a *c*) és *d*) pontok károsításra vonatkozó szabályait kell

alkalmazni azzal, hogy a védett természeti területen, Natura 2000 területen, illetve barlangban a védelem céljával össze nem egyeztethető, c) és d) pontok alá nem tartozó tevékenység folytatása esetén legfeljebb ötszázezer forint;

f) a védett élő szervezet, életközösség élőhelyének, illetőleg élettevékenységének jelentős mértékű zavarása esetén legfeljebb a zavarással érintett védett élő szervezetek, életközösségek pénzben kifejezett értékének az összege, élőhely esetében pedig a zavarással érintett területnagyság alapján, megkezdett hektáronként legfeljebb háromszázötvenezer forint;

g)⁸ a természetvédelmi hatóság engedélyéhez, hozzájárulásához kötött tevékenység engedély, hozzájárulás nélkül vagy attól eltérően történő végzése esetén:

ga) védett természeti érték esetében legfeljebb az egyedek, egyes védett természeti értékek pénzben kifejezett értékének az összege,

gb) barlang esetében legfeljebb ötszázezer forint,

gc)⁹ védett természeti terület, Natura 2000 terület esetében a területnagyság alapján megkezdett hektáronként legfeljebb ötszázezer forint,

gd) az ideiglenes vagy átmeneti védettség kimondásáról szóló hatósági határozat megsértésével okozott veszélyeztetés esetében a területnagyság alapján megkezdett hektáronként legfeljebb ötszázezer forint;

ge)¹⁰ tájvédelmi előírások megsértése esetében a területnagyság alapján, megkezdett hektáronként legfeljebb százezer forint;

h)¹¹ az a)–g) pontokba nem tartozó esetekben legfeljebb kétszázezer forint.

(2)¹² Fokozottan védett természeti terület, illetve fokozottan védett természeti érték veszélyeztetése, károsítása, elpusztítása esetében az alapbírság az (1) bekezdés b)–h) pontjaiban meghatározott mérték kétszerese.

3. §¹³ A 2. § alapján meghatározott alapbírságot:

a) a 2. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott veszélyeztetés esetén, ha a veszélyeztetés eredményeként a védett természeti érték fennmaradása súlyos veszélybe kerül, 2-es,

b) a 2. § (1) bekezdés f) pontjában meghatározott zavarás esetén, ha a fokozottan védett élő szervezet vagy életközösség, illetve ezek élőhelyének zavarásával jár együtt, 2-es,

c) a 2. §-ban meghatározott védett élő szervezet tömeges pusztulása esetén, más védett természeti érték, illetve védett természeti terület helyreállíthatatlan károsodása esetén 5-ös,

d) ha az elkövetővel szemben – az elkövetéstől számított 2 éven belül – jogerősen természetvédelmi bírságot szabtak ki, valamennyi eset után 2-es

szorzószámmal kell megszorozni.

A természetvédelmi bírság kiszabásának módja

4. § (1)¹⁴ Ha a természetvédelmi bírságot a Tvt. 80. § több pontja alapján is ki lehet szabni, akkor a magasabb összegű bírságtételt meghatározó pont alapján kell eljárni.

(2) Nem alapozható a természetvédelmi bírság a Tvt. 80. §-a (1) bekezdésének *a*), illetve *e*) pontjára, ha az abban szabályozott magatartás a Tvt. 80. §-a (1) bekezdésének *b*)–*d*) pontjaiban foglalt következménnyel jár.

(3) A Tvt. 80. §-a (1) bekezdésének *b*) és *d*) pontjaiban foglalt veszélyeztetés miatt természetvédelmi bírság akkor szabható ki, ha a jogellenes magatartás folytán védett természeti érték vagy terület károsodásának, pusztulásának objektív feltételei megvalósultak, de még károsodás vagy pusztulás nem következett be.

(4) Védett élő szervezet, életközösség élőhelyének, élettevékenységének jelentős zavarása miatt [Tvt. 80. § (1) bek. *d*) pont] természetvédelmi bírság akkor szabható ki, ha a zavarás a védett élő szervezet, életközösség, érintett élőhelyének állományában, fajösszetételében, élettevékenységében kimutatható kedvezőtlen változást idéz elő. Ha a zavarás a védett élő szervezetek, életközösségek károsodását vagy pusztulását idézi elő, a bírságot a Tvt. 80. §-a (1) bekezdésének *b*) pontja alapján kell kiszabni.

5. § (1)¹⁵ A természetvédelmi bírság összegének meghatározásakor előbb az alapbírság összegét kell meghatározni, amely során figyelembe kell venni

1. a tevőleges magatartás, illetve a mulasztás körülményeit;
2. a kötelezettségszegés súlyosságát;
3. a kötelezettségszegés időtartamát és ismétlődését;
4. a jogsértő magatartás konkrét veszélyességét vagy károsító hatását;
5. az ország természetvédelmi helyzetére, illetve a térség természeti állapotának egészére gyakorolt hatását;
6. a jogsértő magatartással érintett területnek az ökológiai hálózat koherenciájában betöltött szerepét;
7. a jogsértő magatartással érintett élőhelyek, fajok, illetve területek kedvező természetvédelmi helyzetének elérését vagy fenntartását befolyásoló hatások jelentőségét;
8. a jogsértő magatartással érintett populáció szerepét, sérülékenységét;
9. a jogsértő magatartással érintett fajok tömegességét, állománysűrűségét, állomány nagyságát, reprodukciós rátáját;
10. a jogsértő magatartással érintett faj, élőhelytípus ritkaságát (helyi, regionális, országos, európai közösségi szinten);
11. a jogsértő magatartással érintett fajok szaporodási képességét;
12. a bekövetkezett kár mértékét;

13. a helyreállíthatóság lehetőségét, a terület természetes megújulási képességét, a faj állományának, illetve az élőhelytípusnak a regenerálódási képességét;

14. azt, hogy a jogsértő magatartás hogyan viszonyul a természetvédelmi szempontból szükségszerű kezeléshez;

15. azt, hogy az elkövetőt a további, a természet védelméhez fűződő érdekeket sértő magatartástól visszatartsa;

16. azt, hogy a cselekményt engedély nélkül vagy engedélytől eltérően végezte.

(2) Az alapbírság meghatározását követően az e rendelet alapján előírt módosító tényezők szorzószámával az alapbírságot meg kell szorozni.

(3) Ha több módosító tényező szorzószámainak alkalmazására is sor kerülhet, a szorzószámokat össze kell adni és az így kapott emelt szorzószámmal kell az alapbírságot megszorozni.

Eljárási szabályok

6. §¹⁶

7. § A természetvédelmi bírságot csak a Tvt. 80. §-ának (3) bekezdésében meghatározott időtartamon belül lehet kiszabni. Ha jogerős másodfokú hatósági határozat, illetőleg jogerős bírói ítélet az eljárás természetvédelmi hatóságát új eljárás lefolytatására utasítja, a Tvt. 80. §-ának (3) bekezdése szerinti egyéves határidőt a másodfokú határozat vagy bírói ítélet jogerőre emelkedésétől kell számítani, de öt éven túl ebben az esetben sincs helye bírság kiszabásának.

8. §¹⁷ A természetvédelmi bírság kiszabására irányuló eljárásban az ügyintézési határidő három hónap.

9. § (1) A természetvédelmi bírság kiszabásáról szóló határozat rendelkező részében rendelkezni kell arról, hogy a természetvédelmi bírságot milyen számlaszámra kell a határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül befizetni.

(2)¹⁸ Az (1) bekezdés szerinti határozattal egyidejűleg – szükség esetén, és ha ennek a jogszabályi feltételei fennállnak – önálló határozatban kell rendelkezni a veszélyeztető, károsító, zavaró tevékenység korlátozásáról, felfüggesztéséről, megtiltásáról, továbbá a helyreállítási kötelezettség meghatározását követően, a helyreállítási kötelezettség elrendeléséről.

10. §¹⁹

11. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, rendelkezéseit az 1997. január 1-jét követően indult és jogerősen le nem zárult eljárásokban kell alkalmazni.

¹ Az 1. § (2) bekezdése a 336/2013. (IX. 20.) Korm. rendelet 1. §-ával megállapított szöveg.

² A 2. § (1) bekezdés a) pont nyitó szövegrésze a 336/2013. (IX. 20.) Korm. rendelet 7. § (1) bekezdés a) pontja szerint módosított szöveg.

³ A 2. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja a 336/2013. (IX. 20.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴ A 2. § (1) bekezdés b) pontja a 336/2013. (IX. 20.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵ Alkalmazására lásd a 19/2009. (XII. 22.) KvVM rendeletet.

⁶ A 2. § (1) bekezdés d) pontja a 336/2013. (IX. 20.) Korm. rendelet 2. § (3) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷ A 2. § (1) bekezdés e) pontja a 336/2013. (IX. 20.) Korm. rendelet 2. § (4) bekezdésével megállapított szöveg.

⁸ Alkalmazására lásd a 19/2009. (XII. 22.) KvVM rendeletet.

⁹ A 2. § (1) bekezdés g) pont gc) alpontja a 336/2013. (IX. 20.) Korm. rendelet 2. § (5) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁰ A 2. § (1) bekezdés g) pont ge) alpontját a 336/2013. (IX. 20.) Korm. rendelet 2. § (6) bekezdése iktatta be.

¹¹ A 2. § (1) bekezdés h) pontja a 336/2013. (IX. 20.) Korm. rendelet 7. § (1) bekezdés b) pontja szerint módosított szöveg.

¹² A 2. § (2) bekezdése a 336/2013. (IX. 20.) Korm. rendelet 7. § (2) bekezdése szerint módosított szöveg.

¹³ A 3. § a 336/2013. (IX. 20.) Korm. rendelet 3. §-ával megállapított szöveg.

¹⁴ A 4. § (1) bekezdése a 336/2013. (IX. 20.) Korm. rendelet 4. §-ával megállapított szöveg.

¹⁵ Az 5. § (1) bekezdése a 336/2013. (IX. 20.) Korm. rendelet 5. §-ával megállapított szöveg.

¹⁶ A 6. §-t a 182/2009. (IX. 10.) Korm. rendelet 107. §-a hatályon kívül helyezte. E módosító rendelet 687. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁷ A 8. § a 182/2009. (IX. 10.) Korm. rendelet 106. §-a szerint módosított szöveg. E módosító rendelet 687. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁸ A 9. § (2) bekezdése a 336/2013. (IX. 20.) Korm. rendelet 6. §-ával megállapított szöveg.

¹⁹ A 10. §-t a 182/2009. (IX. 10.) Korm. rendelet 107. §-a hatályon kívül helyezte. E módosító rendelet 687. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.